

Irena Szewińska
(Kirszenstein)
1946-2018

Polska 7-krotna medalistka olimpijska

Życiorys

Urodzona 24 marca 1946r. w Leningradzie, zmarła 29 marca w Warszawie) – polska lekkoatletka specjalizująca się w biegach sprinterskich i skoku w dal, a po zakończeniu kariery działaczka krajowych i międzynarodowych organizacji sportowych-dama Orderu Orła Białego. Należała do najbardziej utytułowanych polskich sportowców i najwybitniejszych lekkoatletek w historii: stawała na podium na czterech igrzyskach olimpijskich. Siedmiokrotna medalistka igrzysk olimpijskich (3 medale złote, 2 srebrne i 2 brązowe) oraz szesnastokrotna medalistka mistrzostw europy (10 medali na otwartym stadionie i 6 w hali). Wielokrotna reprezentantka Polski w meczach międzypaństwowych. W latach 1965–1979 zdobyła 24 medale mistrzostw Polski w biegu na 100, 200 i 400 metrów, w sztafecie oraz w skoku w dal. W 1974 agencja prasowa United Press International wybrała ją najlepszą sportsmenką na świecie. Czterokrotnie wybierana na najlepszego sportowca Polski w plebiscycie „Przeglądu Sportowego” (w 1965, 1966, 1974 i 1976). W 2021 w specjalnym plebiscycie „Przeglądu Sportowego” została uznana za polskiego sportowca stulecia.

Kariera sportowa

Lekkoatletykę zaczęła uprawiać jesienią 1960, mając 14 lat, w grupie uczniów Szkoły Podstawowej nr 37 w Warszawie. W 1962 zdobyła w Łodzi pierwsze medale mistrzostw Polski młodzików. Pierwsze międzynarodowe sukcesy odniosła już w 1964 – podczas rozgrywanych w Warszawie europejskich igrzysk juniorów (późniejsze mistrzostwa Europy juniorów) zdobyła trzy złote medale wygrywając bieg na 200 metrów i skok w dal oraz wraz z koleżankami w biegu rozstawnym. Miesiąc później na igrzyskach olimpijskich w Tokio wywalczyła srebrne medale w skoku w dal i biegu na 200 metrów, poprawiając rekord świata zdobyła złoto w sztafecie sprinterskiej. Rok później zdobyła w Budapeszcie trzy medale uniwersjady, a w 1966 wywalczyła cztery (w tym trzy złote) krążki mistrzostw Europy. W Meksyku podczas igrzysk olimpijskich zwyciężyła w biegu na 200 metrów poprawiając rekord świata oraz zdobyła brąz na dystansie 100 metrów. Trzy lata później zdobyła w Belgradzie trzy medale lekkoatletycznych europejskich igrzysk halowych. W związku z ciążą opuściła sezon letni 1969, Zimą 1971 stanęła na podium halowych mistrzostw Europy w skoku w dal a latem na mistrzostwach Europy w Helsinkach zdobyła brązowy medal, w sylwestra z 1971 na 1972, podczas zgrupowania w Zakopanem, doznała kontuzji (skręcenie kostki lewej nogi), przez co musiała zrezygnować ze startów w skoku w dal. Podczas igrzysk olimpijskich w Monachium zdobyła brązowy medal i dotarła do półfinałów rywalizacji na dystansie 100 metrów. Tuż za podium, na czwartym miejscu. Od jesieni 1973 rozpoczęła starty w biegu na 400 metrów. Rok później, w sezonie letnim trzy medale (w tym dwa złote) podczas mistrzostw Europy w Rzymie. W 1976 zdobyła złoty medal na dystansie 400 m. dwukrotnie zdobywała brązowe medale mistrzostw Europy w Pradze (1978). Podczas swojego ostatniego olimpijskiego startu – na igrzyskach olimpijskich w Moskwie w 1980 – dotarła do półfinału biegu na 400 metrów.

Po zakończeniu kariery

— — —

Po zakończeniu w 1980 kariery sportowej rozpoczęła działalność w szeregu organizacji. Od 1980 do 2009 zasiadała w Zarządzie Polskiego Związku Lekkiej Atletyki. W latach 1982–1989 była członkiem Patriotycznego Ruchu Odrodzenia Narodowego. Była wiceprezesem Polskiego Komitetu Olimpijskiego, a od 1998 również członkiem Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego. W 2005 była członkiem wyborczego Komitetu Honorowego Lecha Kaczyńskiego.

Życie prywatne

W 1967 wyszła za mąż za Sławomira Szewińskiego (znanego również pod imieniem Janusz), także sportowca –biegającego na 400 metrów przez płotki, jej trenera i fotografa, urodziła dwóch synów–Andrzeja(siatkarza, polityka) oraz Jarosława(informatyka). Zmarła 29 czerwca 2018r. po długiej walce z nowotworem.

Odznaczenia

- Krzyż Wielki Orderu Odrodzenia Polski (2014)
- Krzyż Komandorski z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski (1998)
- Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski (1972)
- Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski
- Order Sztandaru Pracy II klasy
- Złoty Krzyż Zasługi
- Kawaler Orderu Lwa (2014)
- Oficer Orderu Lwa (2010)
- Złote Promienie ze Wstęgą Orderu Wschodzącego Słońca (2017, Japonia)
- Order Orła Białego (28 kwietnia 2016)

